

ВИСНОВОК

творчого керівника, Народного артиста України, професора, завідувача кафедри оперного співу Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського

ДЯЧЕНКА ОЛЕКСАНДРА МИКОЛАЙОВИЧА

та наукового консультанта, кандидата мистецтвознавства, доцента, професора кафедри історії української музики та музичної фольклористики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського

ТАРАНЧЕНКО ОЛЕНИ ГЕОРГІЇВНИ

про творчий мистецький проєкт і його наукове обґрунтування творчої аспірантки кафедри оперного співу Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського

ІВАНЧУК СОЛОМІЇ-ІВАННИ РОМАНІВНИ

ВОКАЛЬНА ТВОРЧІСТЬ ІРИНИ МАЛАНЮК У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ХХ СТОЛІТТЯ

поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

За період роботи над творчим мистецьким проєктом «Вокальна творчість Ірини Маланюк у контексті європейської музичної культури ХХ століття» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» аспірантка Соломія-Іванна Іванчук виявила себе як самодостатньо творча особистість, наділена яскравим виконавським і дослідницьким потенціалом. Обдарована співачка, вона продемонструвала глибоку зацікавленість, наполегливість у реалізації мети проєкту, здатність до науково-дослідницької та архівно-пошукової праці. Набуті знання, ерудиція, фахова підготовка забезпечили успішне вирішення визначених завдань.

Обрана аспіранткою тема проєкту органічно пов'язана з її вокально-виконавською практикою, обумовлена актуальними викликами нашої сучасності в аспекті інтеграції українського музичного мистецтва в європейський (ширше – світовий) культурний простір. Об'єктом наукового обґрунтування творчого проєкту С-І. Іванчук обрала показову в цьому сенсі постать однієї з визначних співачок ХХ століття Ірини (Іри) Маланюк.

До проголошення незалежної України видатна українська співачка була добре відома в країнах західної Європи, особливо в Німеччині, Австрії,

Швейцарії, де Іру Маланюк зараховували до культури цих країн. І лише з 1991 року, після видання монографії Стефанії Павлишин, автобіографічних спогадів самої Ірини Маланюк та окремих публікацій ім'я співачки повернулось на батьківщину. Неординарна особистість мисткині, її потужна багатовекторна діяльність і виконавська культура ще недостатньо науково осмислені українським музикознавством. Видані в Україні матеріали стосувались, здебільшого, біографії співачки. Соломія-Іванна Іванчук поставила за мету розглянути особистість Ірини Маланюк, насамперед, в аспекті її творчої й професійної діяльності. Поєднуючи практичну та дослідницьку сфери, аспірантка спрямувала свій проєкт на визначення ролі співачки в історії як європейського, так і українського вокального мистецтва. Авторка науково осмислила і розкрила чинники становлення таланту Ірини Маланюк, реконструювала окремі сторінки біографії, походження й родоводу, її приналежність до династії Крушельницьких-Маланюків, специфіку поетапного становлення і ствердження майстерності виконавиці.

Обрані С.-І. Іванчук об'єкт, предмет, завдання визначили структуру творчого мистецького проєкту. Він складається з анотацій українською й англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків, списку джерел (173 позиції, з них 70 іноземними мовами) та додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність і наукову новизну тематики творчого мистецького проєкту, його мету, завдання, практичне значення.

У першому розділі розкрито визначальні фактори формування творчої постаті Ірини Маланюк, її родовід, складний шлях набуття професійної освіти.

У другому розділі простежено еволюцію Ірини Маланюк як видатної оперної і камерної співачки та педагога, а також її величезну діяльність у поширенні української вокальної музики в багатьох країнах світу, охарактеризовано Ірину Маланюк як універсальний тип мисткині ХХ століття.

У третьому розділі, на прикладах збережених аудіозаписів оперних і камерних зразків репертуару Ірини Маланюк вперше здійснено спробу охарактеризувати особливості її вокального мистецтва, виявлено індивідуальні риси інтерпретацій аналізованих творів, підкреслено органічне поєднання у творчості Ірини Маланюк ознак, притаманних українському, італійському та німецькому вокальному виконавству.

У висновках узагальнено результати дослідження.

Можна констатувати, що наукове обґрунтування творчого проєкту С.-І. Іванчук виконано на належному професійному рівні та є завершеною кваліфікаційною науковою працею. Авторка дотрималась усіх чинних вимог щодо її оформлення, чітко визначила та обґрунтувала актуальність теми та стан її висвітлення, розкрила об'єкт і предмет дослідження, визначила його наукову новизну і практичне значення, виконала всі завдання та досягла мети наукового обґрунтування мистецького проєкту. Отже, дослідницька складова проєкту Соломії Іванчук відповідає всім вимогам до науково-творчої роботи такого жанру.

Практичне значення проєкту Соломії-Іванни Іванчук полягає у можливості застосування його положень в курсах історії української музики та історії вокального мистецтва, а також у педагогічній діяльності та концертно-виконавській практиці. Вивчення виконавського і педагогічного досвіду та репертуару Ірини Маланюк сприятиме розвитку концертно-педагогічної практики та спонукатиме до подальших наукових досліджень у царині вокального мистецтва.

Аспірантка творчої аспірантури Соломія Іванчук у повному обсязі виконала індивідуальний навчальний план щодо творчої, наукової та освітньої складових освітньо-творчої програми за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво». Впродовж навчання в творчій аспірантурі Соломія Іванчук опублікувала за темою дослідження три статті в наукових виданнях, затверджених ДАК МОН України як фахові в галузі «Мистецтвознавство»:

1. Загадки видатної української співачки Іри Маланюк у контексті Львівської вокальної школи / Явище школи в музичному виконавстві та музикознавстві: історія та сучасність. Третя Міжнародна науково-творча конференція / Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової (25-26.11.2021. Одеса) / Тези конференції. Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової, 2022. С. 23–26.; 2. Родинна та мистецька генеалогія Іри Маланюк у контексті львівської вокально-виконавської школи // Музичне мистецтво і культура. 2022. Вип. 34, кн. 2. Одеса: Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової, 2022. С. 139–153; 3. Видатна українська співачка Іра Маланюк: нові знахідки та інтерпретації // Fine Art and Culture Studies. 2022. № 1. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. С. 9-16.).

Тему мистецького проєкту було обговорено на кафедрі та апробовано у виступах на чотирьох міжнародних і всеукраїнських конференціях. Зокрема:

1. Традиційне та новаторське у професійній вокальній школі Галичини// Інноваційність в традиціях та традиційність в інноваціях: програма Першої Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 13-14.12.2020) / Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової. Одеса, 2020; 2. Загадки видатної української співачки Іри Маланюк у контексті Львівської вокальної школи // Явище школи в музичному виконавстві та музикознавстві: історія та сучасність: програма Третьої Міжнародної науково-творчої конференції (Одеса, 25-26.11.2021) / Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової. Одеса, 2021; 3. Творчість Іри Маланюк на теренах світової музичної культури// 100 років української культури в екзилі: програма Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 9–10.12.2021) / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, 2021); 5. Творчість Ірини Маланюк: відомі й не відомі факти // "Богатирьовські читання: школа теорії та практики": програма Міжнародної науково-творчої конференції (Харків, 17-19.03.2023.) / Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського (Харків, 2023).

Творча частина проєкту була представлена концертом-іспитом на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтв, який відбувся цього дня 15 серпня у Палаці Потоцьких Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького. Виконавиця презентувала провідні напрями репертуару Ірини Маланюк – західноєвропейського оперного і камерного, а також солоспіву українських композиторів.

Враховуючи зазначені актуальність, наукову новизну, практичну значущість і перспективність теми, вважаємо, що науково-дослідницька та творча складові мистецького проєкту Соломії-Іванни Романівни Іванчук «Вокальна творчість Ірини Маланюк у контексті європейської музичної культури ХХ століття» виконана на високому професійному рівні. Творчий мистецький проєкт Соломії-Іванни Романівни Іванчук відповідає вимогам МОН України та може бути рекомендований до захисту в спеціалізованій раді на присудження освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

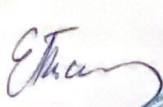
Творчий керівник,

Народний артист України, професор,
Завідувач кафедри оперного співу
НМАУ ім. П. І. Чайковського

 Дяченко О. М.

Науковий консультант,

кандидат мистецтвознавства,
доцент, професор
кафедри історії української музики та
музичної фольклористики
НМАУ ім. П. І. Чайковського

 Гаранченко О. Г.

